

**Diagnoza implementacji kompetencji kluczowych
w kontekście potrzeb, uwarunkowań lokalnych
i regionalnych oświaty
oraz rynku pracy**

**Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego
w Marszewie**

Opracowanie: Grażyna Borkowska

Marszew 2010

Copyright © by Dolnośląska Szkoła Wyższa
Wrocław 2010

SZKOŁA KLUCZOWYCH KOMPETENCJI. Ponadregionalny program rozwijania umiejętności uczniów szkół ponadgimnazjalnych Polski centralnej i południowo – zachodniej” realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia: Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia

Publikacja dystrybuowana jest bezpłatnie

LIDER PROJEKTU

Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie

20-209 Lublin, ul. Mełgiewska 7-9

tel./fax +48 817491777

email: Sekretariat@wsei.lublin.pl

PARTNER PROJEKTU

Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu

53-609 Wrocław, ul. Wagonowa 9

tel./fax +48 713561538

email: skk@dswe.pl

Spis treści

WSTĘP	5
I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY	
1. Położenie geograficzne.....	6
2. Krótki opis bazy dydaktycznej	6
3. Charakterystyka uczniów szkoły	6
4. Charakterystyka kadry pedagogicznej	7
5. Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu kompetencji kluczowych i zawodowych	8
II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE	
1. Efekty kształcenia.....	8
– Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości	8
– Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych	8
– Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki ...	9
– Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych	9
2. Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów	9
3. Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe	10
III. RYNEK PRACY	
1. Regionalny i lokalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych szkoły	10
2. Kompetencje kluczowe a rynek pracy	11
3. Możliwości zatrudnienia i funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.....	12
IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH	
1. Prognozy demograficzne.....	12
2. Współpraca szkoły z zakładami pracy.....	13
3. Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy	14
V. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	15

WSTĘP

Diagnoza implementacji kompetencji kluczowych w Zespole Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie w kontekście potrzeb, uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty oraz rynku pracy została opracowana w celu oceny działań podejmowanych, w tym zakresie przez szkołę, a także dla ukazania charakterystyki uwarunkowań lokalnych i regionalnych, w jakich funkcjonuje szkoła. Podjęcie działań w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych wśród uczniów będzie oparte na diagnozie stanu początkowego zaprezentowanego w niniejszym opracowaniu.

Na podstawie przeprowadzonej analizy obejmującej zdefiniowanie badanej zbiorowości do przeprowadzenia badania zaproszono przedstawicieli lokalnego rynku pracy, przedstawicieli organu prowadzącego szkołę, dyrekcję szkoły, rodziców uczniów, nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych oraz uczniów techników i szkół zawodowych funkcjonujących w szkole. Dokonano analizy dokumentów posiadanych przez szkołę, przeprowadzono wywiady z poszczególnymi grupami zaproszonymi do badania, a także przeanalizowano obecną sytuację szkoły oraz jej funkcjonowanie w istniejącym otoczeniu rynkowym. W tym celu wykorzystano metodę analizy SWOT. Respondenci zaproszeni do badania wypełnili ankiety dotyczące poszczególnych obszarów zainteresowania niniejszej diagnozy. Po dokonaniu analizy formalnej i merytorycznej zgromadzonych ankiet dokonano zbiorczego zestawienia silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wskazanych przez uczestników badania. W trakcie przeprowadzanych wywiadów dotyczących problemów szkoły i pracodawców w odniesieniu do kształtowania wśród uczniów kompetencji kluczowych, na podstawie analiz i opracowań demograficznych, Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Pleszew, Strategii Rozwoju Powiatu Pleszewskiego na lata 2007–2015, Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, a także Narodowego Planu Rozwoju przeanalizowano możliwe scenariusze implementacji programu rozwoju kompetencji kluczowych wśród uczniów Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie.

I CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

1. Położenie geograficzne

Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego znajduje się w Marszewie, miejscowości położonej w województwie wielkopolskim, w powiecie pleszewskim, gminie Pleszew w odległości około 3 kilometrów na północ od miasta. Marszew jest zamieszkiwany przez ponad 550 mieszkańców.

2. Krótki opis bazy dydaktycznej

Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego to trzy budynki dydaktyczne, poligon nauki jazdy, warsztaty szkolne, pełnowymiarowy stadion sportowy, 36-hektarowe gospodarstwo rolne oraz 7 hektarów parku z 3 stawami.

W budynkach mieszczą się sale dydaktyczne, internat, schronisko młodzieżowe, a także Centrum Kształcenia na Odległość. Szkoła posiada 5 pracowni informatycznych z dostępem do internetu, 8 multimedialnych sal lekcyjnych, 2 pracownice z tablicami interaktywnymi, 2 laboratoria językowe, pracownice i laboratoria ćwiczeniowe z biologii, chemii i analizy żywności. Ponadto uczniowie mogą zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności, korzystając z minipiekarni, sali ćwiczeniowej weterynarii, dojarni, nowoczesnych pracowni przedmiotowych, a także laboratorium warsztatowego, w którym uczniowie zapoznają się z podstawami diagnostyki pojazdów, elektrotechniką, obsługą oraz użytkowaniem pojazdów i maszyn rolniczych. Szkoła jest również wyposażona w samochody do nauki jazdy, ciągniki rolnicze oraz kombajn.

Pracownice są wyposażone w projektory multimedialne, rzutniki oraz 2 wizualizery. Biblioteka posiada kilka stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Wykorzystywane jest także oprogramowanie do nauki przepisów ruchu drogowego oraz projektowania ogrodów.

Od nowego roku szkolnego planujemy otwarcie trzech nowych kierunków nauczania, a mianowicie: technik hotelarstwa, technik logistyki i technik budownictwa.

3. Charakterystyka uczniów szkoły

Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie kształci młodzież i dorosłych na kierunkach:

- technik mechanizacji rolnictwa,
- technik rolnik,
- technik technologii żywności,

- technik weterynarii,
- technik architektury krajobrazu,
- mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych,
- monter – instalator urządzeń technicznych w budownictwie wiejskim,

W szkołach dla młodzieży kształci się 417 uczniów, w tym 315 chłopców (75,5% ogólnej liczby uczniów) oraz 102 dziewczyny (24,5% ogólnej liczby uczniów), natomiast w szkołach dla dorosłych naukę pobiera 131 osób, w tym 24 panie (18% ogółu słuchaczy) oraz 107 mężczyzn (82% ogółu słuchaczy). Na ogólną liczbę 548 uczniów 523 zamieszkuje tereny wiejskie (95% ogólnej liczby uczniów), natomiast 25 osób mieszka w miastach (5% ogólnej liczby uczniów). Wielu z uczniów uczestniczy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, zajmując wysokie lokaty. W ciągu ponad 50 lat funkcjonowania szkoły z jej murów wyszło ponad 9 tysięcy absolwentów.

Uczniowie pochodzą z rodzin rolniczych posiadających własne gospodarstwa rolne, w których uczniowie pracują na co dzień. Zdecydowana większość (ponad 98%) uczniów dojeżdża do szkoły, a 53 osoby zamieszkują w internacie szkolnym. Uczniowie pochodzą m.in. z Blizanowa, Żerkowa, Kalisza, Poznania, Gizałek, Ligoty, Jarocina oraz Ostrzeszowa. W roku szkolnym 2007/2008 spośród 144 uczniów przystępujących do egzaminu zawodowego pozytywny wynik uzyskało 87 osób. Większość młodzieży zamieszkuje w promieniu około 60 kilometrów od szkoły. Wielu uczniów bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych. Szkoła będzie uczestniczyła w Projekcie „AS Kompetencji”, organizowane są również wyjazdy uczniów na staże w ramach programu „Leonardo da Vinci”.

4. Charakterystyka kadry pedagogicznej

Kadra pedagogiczna Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie składa się z nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i nauczycieli przedmiotów zawodowych, wśród których 49 posiada tytuł magistra, 4 tytuł licencjata lub inżyniera oraz 3 ma inne wykształcenie. Kadra pedagogiczna posiada wykształcenie zgodne z prowadzonymi kierunkami nauczania. Grono pedagogiczne składa się z 15 nauczycieli dyplomowanych, 18 mianowanych, 20 kontraktowych oraz 3 stażystów. Nauczyciele starają się w sposób ustawiczny doskonalić swój warsztat i zdobywać nowe doświadczenia poprzez uzupełnianie wykształcenia, uczestnictwo w konferencjach metodycznych i szkoleniach, a także w projektach „Szkoła OK” i „Szkoła ucząca się”. Zajęcia prowadzone dla uczniów mają bardzo ciekawy charakter i są wspierane innowacyjnymi metodami i technikami dydaktycznymi.

5. Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu kompetencji kluczowych i zawodowych

Do głównych problemów nauczycieli w kształtowaniu kompetencji kluczowych wśród uczniów należy zaliczyć:

- brak u dużej grupy uczniów planowania, organizowania i kontrolowania przebiegu, rezultatów oraz doskonalenia własnego uczenia się,
- brak u wielu uczniów zdolności do wyrażania własnych myśli,
- brak umiejętności pracy w grupie,
- brak twórczego rozwiązywania problemów,
- nieumiejętność korzystania z różnych dostępnych źródeł informacji,
- brak dodatkowych zajęć pozalekcyjnych,
- złe wyposażenie w pomoce dydaktyczne do konkretnych zawodów,
- mało efektywny program doradztwa.

II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE

1. Efekty kształcenia:

Kompetencje kluczowe to te, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, integracji społecznej i zatrudnienia oraz bycia aktywnym obywatelem. Kompetencje kluczowe są połączeniem wiedzy i postaw odpowiednich do sytuacji. W ramach tych kompetencji można wyróżnić porozumiewanie się w języku ojczystym i językach obcych, podstawowe zdolności matematyczne i naukowo-techniczne oraz informatyczne, umiejętność uczenia się, postawy obywatelskie i społeczne, podejmowanie inicjatyw, przedsiębiorczość, a także świadomość i ekspresję kulturalną.

- Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości;
W zakresie przedsiębiorczości, uczniowie oraz absolwenci Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie mają i mieli w przeszłości problemy odnoszące się do zidentyfikowania własnych potrzeb i przedstawienia drogi do realizacji założeń służących do wypracowania u siebie kompetencji kluczowych.
- Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych;
W zakresie technologii informatycznej oraz przedmiotów matematyczno-przyrodniczych absolwenci oraz uczniowie również mają i mieli w przeszłości problemy odnoszące się do zidentyfikowania własnych potrzeb i przedstawienia drogi do realizacji założeń służących do wypracowania u siebie kompetencji klu-

czowych. Problem stanowi również zrozumienie treści przekazywanych przez nauczycieli z zakresy tych przedmiotów.

- Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki;
W zakresie matematyki główny problem absolwentom i uczniom sprawiał oraz nadal sprawia zakres omawianego materiału. W większości jest to powtórka z gimnazjum, gdzie materiał nie był przekazany w sposób dostępny dla uczniów. Problemem jest również identyfikacja potrzeb i oczekiwań uczniów związana z niską wiedzą z zakresu matematyki.
- Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych;
W zakresie języków obcych absolwenci i uczniowie wykazywali nieumiejętność uczenia się w sposób systematyczny, co przekładało się i przekłada na brak przygotowania językowego u większości uczniów. Identyfikacja potrzeb w zakresie nauki języków obcych również stanowi przesłankę wpływającą na zaangażowanie uczniów w tę naukę.

Praca kadry nauczycielskiej jest ukierunkowana na rozwój pozanaukowy uczniów. Przekłada się to na zwiększenie świadomości uczniów i przyczynia się do wzrostu posiadanych kompetencji kluczowych w społeczności szkoły; technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, matematyki oraz języków obcych.

2. Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów;

Uczeń powinien kształcić, a absolwent posiadać:

- umiejętności, które są wymagane dla rozwiązania określonego zadania,
- poziom wykszolenia zawodowego i zdolności, takie jak inteligencja ogólna, właściwości psychofizyczne związane z funkcjonowaniem organów zmysłowych i mięśni oraz zdolności specjalne, np.: pamięć, wyobraźnia przestrzenna, uwaga, zdolności techniczne,
- indywidualne umiejętności, wiadomości i sprawności, które pozwalają na wykonywanie odpowiednich funkcji w procesie pracy,
- wiedzę i umiejętności, zdolności, doświadczenia, zręczności, które umożliwiają pracownikowi przygotowanie do wykonywania konkretnej pracy, zawodu oraz pozytywną działalność w organizacji.

Kompetencje zawodowe w każdym zawodzie powinny umożliwić podjęcie w nim pracy, a następnie osiągnięcie kolejnych szczebli kwalifikacyjnych, związanych z doskonaleniem i doksztalcaniem, aż do osiągnięcia mistrzostwa.

Absolwent powinien posiadać kompetencje, które umożliwią:

- Zawodowo – fachowe kwalifikacje,
- Zmienność zawodów
- Zmienność w zawodzie,
- Partycypację pracowniczą.

Powinien posiadać więc:

- Umiejętności i aktywność, gotowość wyboru drogi kształcenia zawodowego, wyuczenia się zawodu i dalszego kształcenia,
- Umiejętność i gotowość opanowania innego lub kilku zawodów, ich części lub funkcji,
- Gotowość do stałego przedstawiania się w pracy, aktywność w zawodzie, aktywność w funkcjach,
- Umiejętność i gotowość współdziałania w kształtowaniu struktury własnej pracy.

3. Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe

Najnowsze badania wykazują, że ponad 70% pracodawców nad kompetencje zawodowe przedkłada kompetencje społeczne. Przyznają, że zatrudniając pracownika, przede wszystkim cenią takie cechy, jak: uczciwość, solidność, punktualność, odpowiedzialność, otwartość, kreatywność itp. Przygotowanie uczniów w zakresie kompetencji kluczowych staje się zatem coraz ważniejsze i powinno być jednym z priorytetów systemu edukacji. Należy położyć nacisk na podnoszenie tych kompetencji i ukierunkowywać uczniów w odpowiedni do potrzeb rynku pracy sposób.

III. RYNEK PRACY

1. Regionalny i lokalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych szkoły

Według stanu na koniec roku 2009 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pleszewie było zarejestrowanych łącznie 3130 bezrobotnych (w tym 1832 kobiety, co stanowiło ponad 58% ogółu bezrobotnych). Wśród bezrobotnych ponad 18% to osoby pozostające bez zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy. Najwięcej bezrobotnych nie posiada zawodu, natomiast z osób bez pracy z posiadaniem zawodem największą grupę stanowią sprzedawcy, a dalej znajdują się robotnicy pomocniczy w przetwórstwie, krawcowi, technicy mechanicy, kucharze, technicy rolnicy, stolarze, a także mechanicy operatorzy pojazdów i maszyn rolniczych. Z zestawienia tego wynika, że nadal należy dążyć w szkołach do dostosowywania kierunków nauczania do potrzeb rynku pracy.

W ciągu ostatniego roku w regionie stopa bezrobocia wzrosła o 2,7 punktu procentowego z 6,4% do 9,1%. Jednocześnie nastąpił spadek liczby ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy w Wielkopolsce o ponad 26%. W 2009 roku pracodawcy zgłosili do urzędów 63 221 ofert pracy, przy 85 863 w roku poprzednim. Na pogorszenie się sytuacji na wielkopolskim rynku pracy duży wpływ miały liczne zwolnienia grupowe pracowników, których liczba w porównaniu do roku ubiegłego znacznie się zwiększyła. W 2009 roku 222 zakłady zgłosiły zamiar zwolnienia 11 063 osób, z tego zwolnionych zostało 8730 osób, w 2008 roku było to odpowiednio 76 zakładów pracy i 5915 osób objętych zamiarem zwolnień, natomiast zwolnionych zostało 2631 osób.

Odpowiedzią na niekorzystną sytuację na rynku pracy będą także działania podejmowane w latach ubiegłych, takie jak: doradztwo i informacja zawodowa, wspieranie postaw przedsiębiorczych i samozatrudnienia oraz działania aktywizacyjne, zarówno dla osób bezrobotnych, jak i pracujących, mające na celu podniesienie lub zdobycie nowych kwalifikacji. W 2010 roku przewidziane są również działania wspierające osoby młode oraz absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na wielkopolskim rynku pracy, którzy mają duże problemy z podjęciem pierwszej pracy, gdyż w wyniku kryzysu gospodarczego przedsiębiorcy tworzą mniej nowych miejsc pracy. Pomoc młodym osobom nieposiadającym doświadczenia zawodowego będzie polegała m.in. na określaniu ich predyspozycji zawodowych, konstruowaniu planów kariery zawodowej i wskazywaniu wymagań, jakie stawia przed nimi rynek pracy. Zaplanowane są także działania na rzecz młodzieży ze środowisk zagrożonych marginalizacją, mające na celu kształtowanie wśród nich postaw aktywnych, prospołecznych, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz ukierunkowanie na rozwój zawodowy. Ponadto realizowane będą programy mające wspomóc, zarówno młodzież, jak i dorosłe osoby niepełnosprawne poprzez podniesienie ich kwalifikacji oraz zwiększenie aktywności na rynku pracy.

2. Kompetencje kluczowe a rynek pracy

Porozumiewanie się w języku ojczystym i językach obcych, kompetencje społeczne i postawy obywatelskie, świadomość i ekspresja kulturalna, jak również umiejętności matematyczne i techniczne oraz umiejętność uczenia się, podejmowanie inicjatyw oraz przedsiębiorczość dają podstawę do funkcjonowania na zmiennym rynku pracy. Posiadając wyżej wymienione kompetencje, pracownik będzie mobilny, innowacyjny, kreatywny, przedsiębiorczy oraz zdolny do samo zatrudnienia. Kompetencje kluczowe stanowią wartość dodaną do posiadanego wykształcenia, stwarzając szanse rozwoju osobistego na rynku pracy i podejmowanie pojawiających się wyzwań.

3. Możliwości zatrudnienia i funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy

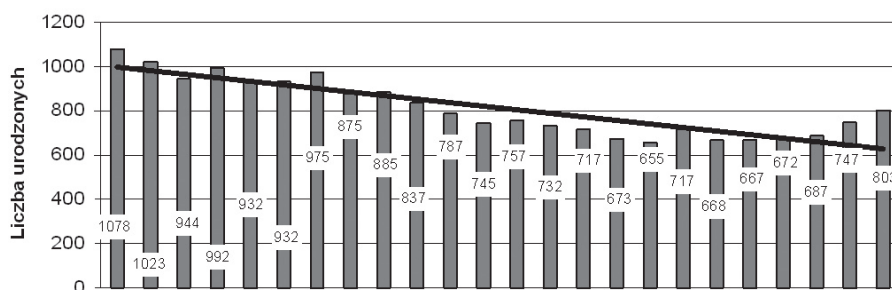
Struktura bezrobocia w powiecie pleszewskim według klasyfikacji zawodów wskazuje na potrzeby zmian w systemie kształcenia. Wysokie koszty zatrudnienia pracownika powodują, że istnieje duża rotacja. Pracodawcy zatrudniają pracowników na okres próbny, następnie nie przedłużając umowy, zatrudniają kolejne osoby o podobnych kwalifikacjach. W powiecie pleszewskim najczęściej pracodawcy poszukują osób do pracy fizycznej, sprzedawców, kierowców samochodów ciężarowych, murarzy, szwaczków, spawaczy i piekarzy. Posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe jest atutem na rynku pracy w powiecie pleszewskim, a bardzo dużym powodzeniem cieszą się takie formy aktywizacji osób bezrobotnych jak staże. W rejonie powiatu pleszewskiego zauważalny jest rozwój małych firm nastawionych na działalność usługową. Możliwości znalezienia pracy na poziomie lokalnego i regionalnego rynku pracy zależy w dużej mierze od posiadanych kwalifikacji w tym kompetencji kluczowych, które stanowią o „atrakcyjności” pracownika, ze względu na posiadane oprócz wiedzy i kwalifikacji umiejętności interpersonalne.

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH

1. Prognozy demograficzne

Trend demograficzny w powiecie pleszewskim odpowiada występującemu w kraju. Jak przedstawiono na poniższym wykresie, w ostatnich latach jest to tendencja spadkowa, co będzie skutkowało w przyszłości mniejszą liczbą uczniów uczęszczającą do Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie. Urodzeni w poszczególnych latach, począwszy od roku 1994, będą rozpoczynali naukę na poziomie ponadgimnazjalnym odpowiednio od roku szkolnego 2010/2011. Ze względu na widoczne zmniejszenie liczby urodzeń w kolejnych latach trend ten spowoduje większe rozproszenie podejmujących naukę w szkołach znajdujących się na terenie powiatu pleszewskiego.

Zestawienie liczby urodzonych w latach 1985 - 2008 w powiecie pleszewskim

2. Współpraca szkoły z zakładami pracy

Mając na uwadze dobre przygotowanie zawodowe uczniów, dyrekcja Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie zwraca uwagę nie tylko na dobre przygotowanie teoretyczne, lecz również na przygotowanie praktyczne. W tym celu nawiązana została współpraca z zakładami pracy, przedsiębiorstwami, jak również z weterynarzami i indywidualnymi rolnikami.

W czasie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w instytucjach współpracujących uczniowie mają możliwość wykorzystania posiadanej wiedzy w praktyce. Miejsca, gdzie młodzież ma możliwość nabycia umiejętności praktycznych, są ściśle związane z nauczaniem przedmiotem.

W zawodzie technik mechanizacji rolnictwa oraz w zawodzie mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych młodzież naszej szkoły ma możliwość nabycia umiejętności praktycznych uczestnicząc w zajęciach i praktykach zawodowych:

- Centrum Kształcenia Praktycznego w Pleszewie;
- Zajęcia prowadzone przez firmę produkującą sprzęt rolniczy – Zetor Polska z Kalisza;
- Gospodarstwo szkolne;
- Gospodarstwo indywidualne prowadzone przez p. K. Grześkowiaka.

W zawodzie technik technologii żywności młodzież umiejętności praktyczne nabywa:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska – Kowalew-Dobrzyca;
- Piekarnia-ciastkarnia T.G.J. Vogt – Pleszew;
- Piekarnia B. Vogt – Pleszew.

W zawodzie rolnik:

- Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu z siedzibą w Tulcach sp. z o.o. – oddział Ostrów Wielkopolski;
- Gospodarstwo szkolne;
- Gospodarstwo indywidualne prowadzone przez p. K. Grześkowiaka;
- Gospodarstwo indywidualne prowadzone przez p. Szczepana Nowickiego.

W zawodzie technik weterynarii:

- Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu z siedzibą w Tulcach sp. z o.o. – oddział Ostrów Wielkopolski.
- Lekarze weterynarii:
 - Maciej Szymczak – Gołuchów;
 - Tomasz Ciszewski – Kalisz;
 - Andrzej Kupaj – Szczytniki;
 - Zbigniew Rodek – Chocz;
 - Marek Rusin – Pызdry;
 - Kryspin Kuberka – Pleszew;
 - Mariusz Wincenciak – Krotoszyn;
 - Tadeusz Kasproicz, Zbigniew Szustak – Dobrzyca;
 - Bartosz Winiecki – Dobrzyca;
 - Roman Wasielak – Książ Wielkopolski;
 - Łukasz Kuberka – Pleszew.

Myśląc nie tylko o dobrym przygotowaniu do zawodu, ale również o bezpieczeństwie młodzieży naszej szkoły, również nawiązana została współpraca:

- Państwowa Inspekcja Pracy w Ostrowie Wielkopolskim;
- KRUS w Pleszewie.

3. Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy

W ramach prowadzonych zajęć lekcyjnych uczniowie są zachęceni do rozwoju osobistego ukierunkowanego na podjęcie pracy oraz dalsze podnoszenie kwalifikacji. Ponieważ rynek pracy jest tworem elastycznym, podlegającym ciągłym fluktuacjom, podejmowane działania dotyczą prezentowania siebie w sposób korzystny. Kadra pedagogiczna podejmuje działania mające na celu podniesienie stopnia samooceny u uczniów, uzmysłowienie, że każdy człowiek posiada wartości i powinien być odpowiedzialny za swoje postępowanie. W celu ukazania nowości na rynku pracy organizowane są wyjazdy na targi podczas których uczniowie mają możliwość

zapoznania się z nowoczesnymi technologiami, a także mogą poznać ewentualnych przyszłych pracodawców oraz pokazać swoje umiejętności podczas organizowanych pokazów. W ramach kształcenia uczniowie mają możliwość uczestniczenia w organizowanych przez szkołę praktykach zawodowych odbywających się we współpracy z instytucjami zagranicznymi, gdzie mogą zweryfikować posiadaną wiedzę w praktyce.

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie poprzez wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie kształcenia młodzieży będzie dążył do ciągłego podnoszenia kompetencji uczniów uczęszczających do szkoły. Po przeprowadzonych analizach można dostrzec problemy, które stanowią przeszkodę do zrealizowania tego celu. Mimo pewnych braków można również zauważyć pozytywne zjawiska, które przyczyniają się do rozwoju uczniów i stanowią o sile placówki. Uczniowie widzą potrzebę rozwijania własnych umiejętności i podnoszenia kwalifikacji nie tylko poprzez zdobywanie niezbędnej wiedzy, ale także poprzez rozwijanie własnego warsztatu poprzez umiejętności odnoszące się do kompetencji kluczowych.

Odnosząc się do tych umiejętności, można stwierdzić, że:

- czytanie to element kompetencji porozumiewania się w języku ojczystym i w językach obcych;
- myślenie matematyczne to nic innego jak kompetencja matematyczna, której kształtowanie odbywa się nie tylko na lekcji matematyki, ale też na innych zajęciach. Na przykład uczeń, który „przeprowadza obliczenia z wykorzystaniem pojęć: masa, gęstość i objętość” na lekcji chemii, właśnie ćwiczy myślenie matematyczne;
- myślenie naukowe to podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, które również powinny być kształtowane na wielu różnych przedmiotach;
- umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w językach obcych, zarówno w mowie, jak i w piśmie, jest elementem kompetencji porozumiewania się w języku ojczystym i porozumiewania się w językach obcych;
- umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno- komunikacyjnymi to kompetencja informatyczna;
- umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji jest elementem kompetencji porozumiewania się w języku ojczystym oraz kompetencji informatycznej i powinna być kształtowana podczas zajęć praktycznie z każdego przedmiotu nauczania;

- umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się zawiera się w kompetencji uczenia się i jest podstawą sukcesu zarówno w szkole, kształceniu ustawicznym, jak i w życiu zawodowym;
- umiejętność pracy zespołowej to element kompetencji porozumiewania się w języku ojczystym oraz kompetencji społecznych i obywatelskich; jest ona kształtowana praktycznie podczas większości zajęć, bo praca w grupie staje się często wykorzystywaną formą pracy w szkole i jest niezbędna w pracy zawodowej.

Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Marszewie jest przygotowany na podjęcie działań mających na celu dalsze rozwijanie kompetencji kluczowych wśród uczniów rozpoczynających naukę od września 2010 roku. Na podstawie informacji zdobytych w trakcie analizy posiadanych ankiet, można zarekomendować:

- stworzenie spójnego systemu przepływu informacji pomiędzy nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych,
- dążenie do rozwoju infrastruktury edukacyjnej,
- podjęcie działań zmierzających do stworzenia programów nauczania, ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych,
- dążenie do wzrostu współpracy z przedstawicielami samorządów i pracodawców w celu dostosowywania oferty edukacyjnej do określonych potrzeb rynku pracy,
- dalsze rozwijanie posiadanej bazy dydaktycznej pod kątem ułatwienia uczniom dostępu do edukacji na możliwie najwyższym poziomie,
- dalszy rozwój warsztatu kadry pedagogicznej,
- zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej w codziennym funkcjonowaniu uczniów,
- rozwijanie wśród uczniów umiejętności pracy zespołowej,
- poprawy relacji aktywnego udziału rodziców w życiu szkoły,
- pobudzenie pozytywnego nastawienia całej społeczności szkoły do zmian ukierunkowanych na podniesienie kompetencji uczniów,
- poprawę umiejętności czytania ze zrozumieniem wśród uczniów,
- zwiększenie wśród uczniów zainteresowania zachodzącymi na rynku pracy zmianami.

Nauczyciele piszący autorskie programy nauczania szczególną uwagę powinni zwrócić na następujące aspekty:

- Wspomaganie rozwoju umiejętności sprawnego posługiwania się językiem polskim (świadomego używania środków językowych dostosowanych do sytuacji i celu wypowiedzi, opisywania świata, oceniania postaw i zachowań ludzkich, precyzyjnego formułowania myśli, operowania bogatym słownictwem, skutecznego i nacechowanego szacunkiem do adresata komunikowania się), umiejętności rozróżniania i wykorzystywania różnych typów tekstów, poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji, wykorzystywania pomocy oraz formułowania i wyrażania własnych argumentów w mowie i w piśmie w przekonujący sposób, odpowiednio do kontekstu,
- Ukształtowanie niezbędnych umiejętności w zakresie komunikacji w językach obcych, składających się na zdolność rozumienia komunikatów słownych, inicjowania, podtrzymywania i kończenia rozmowy oraz czytania, rozumienia i pisanie tekstów odpowiednio do potrzeb danej osoby. Uczniowie powinni także być w stanie właściwie korzystać z pomocy oraz uczyć się języków również w nieformalny sposób w ramach uczenia się przez całe życie,
- Ukształtowanie umiejętności rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji. Istotne są zarówno proces i czynność, jak i wiedza, przy czym podstawę stanowi należyte opanowanie umiejętności liczenia. Kompetencje matematyczne obejmują – w różnym stopniu – zdolność i chęć wykorzystywania matematycznych sposobów myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne) oraz prezentacji (wzory, modele, wykresy, tabele). Kompetencje naukowe odnoszą się do zdolności i chęci wykorzystywania istniejącego zasobu wiedzy i metodologii do wyjaśniania świata przyrody, w celu formułowania pytań i wyciągania wniosków opartych na dowodach. Za kompetencje techniczne uznaje się stosowanie tej wiedzy i metodologii w odpowiedzi na postrzegane potrzeby lub pragnienia ludzi. Kompetencje w zakresie nauki i techniki obejmują rozumienie zmian powodowanych przez działalność ludzką oraz odpowiedzialność poszczególnych obywateli,
- Wykształcenie zdolności poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji oraz ich wykorzystywania w krytyczny i systematyczny sposób, przy jednoczesnej ocenie ich odpowiedności, z rozróżnieniem elementów rzeczywistych od wirtualnych przy rozpoznawaniu połączeń. Uczniowie powinni posiadać umiejętności wykorzystywania narzędzi do tworzenia, prezentowania i rozumienia złożonych informacji, a także zdolność docierania do usług oferowanych w Internecie, wyszukiwania ich i korzystania z nich; powinni również być w stanie stosować technologię informatyczną jako wsparcie krytycznego myślenia, kreatywności i innowacji,

- W zakresie umiejętności uczenia się wymaga się przede wszystkim nabycia podstawowych umiejętności czytania, pisania, liczenia i umiejętności w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych koniecznych do dalszego uczenia się. Na podstawie tych umiejętności uczeń powinien być w stanie docierać do nowej wiedzy i umiejętności oraz zdobywać, przetwarzać i przyswajać je. Wymaga to efektywnego zarządzania własnymi wzorcami uczenia się, kształtowania kariery i pracy, a szczególnie wytrwałości w uczeniu się, koncentracji na dłuższych okresach oraz krytycznej refleksji na temat celów uczenia się. Uczniowie powinni być w stanie poświęcać czas na samodzielną naukę, charakteryzującą się samodyscypliną, ale również na wspólną pracę w ramach procesu uczenia się. Mają czerpać korzyści z różnorodności grupy oraz dzielić się nabytą wiedzą i umiejętnościami. Powinni być w stanie organizować własny proces uczenia się, ocenić swoją pracę oraz w razie potrzeby szukać rady, informacji i wsparcia,
- Wykształcenie umiejętności w zakresie postaw społecznych obejmują zdolność do konstruktywnego porozumiewania się w różnych środowiskach, wykazywania się tolerancją, wyrażania i rozumienia różnych punktów widzenia, negocjowania połączonego ze zdolnością tworzenia klimatu zaufania, a także zdolność do empatii. Uczniowie powinni być zdolni do radzenia sobie ze stresem i frustracją oraz do wyrażania ich w konstruktywny sposób, a także powinny dokonywać rozróżnienia sfery osobistej i zawodowej. W zakresie kompetencji obywatelskich należy zwrócić uwagę na zdolność do efektywnego zaangażowania, wraz z innymi ludźmi, w działania publiczne, wykazywania solidarności i zainteresowania rozwiązywaniem problemów stojących przed lokalnymi i szerszymi społecznościami. Do umiejętności tych należy krytyczna i twórcza refleksja oraz konstruktywne uczestnictwo w działaniach społeczności lokalnych i sąsiedzkich oraz procesach podejmowania decyzji na wszystkich poziomach, od lokalnego, poprzez krajowy, po europejski, szczególnie w drodze głosowania,
- W zakresie przedsiębiorczości wykształcenie umiejętności aktywnego zarządzania projektami (co obejmuje np. planowanie, organizowanie, zarządzanie, kierowanie i zlecanie zadań, analizowanie, komunikowanie, sporządzanie raportów, ocenę i sprawozdawczość), skutecznej reprezentacji i negocjacji oraz zdolności zarówno pracy indywidualnej, jak i współpracy w zespołach. Niezbędna jest również umiejętność oceny i identyfikacji własnych mocnych i słabych stron, a także oceny ryzyka i podejmowania go w uzasadnionych przypadkach.

Analiza SWOT

Współpraca szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy i ich uwzględnianie w pracy z uczniem

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - Dyspozycyjność uczniów, - profesjonalne przygotowanie uczniów, - duży potencjał intelektualny, - zarysowujące się dominujące sektory gospodarcze w regionie, - zróżnicowane obszary działalności gospodarczej, - silne rolnictwo, - doradztwo zawodowe, - świadomość konieczności modernizacji i gotowość do wprowadzania innowacji w edukacji, - infrastruktura szkoły, - duży potencjał rozwojowy szkoły, - kreatywność młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> - Położenie geograficzne, - optymalne wykorzystanie środków pomocowych z Unii Europejskiej, - promocja przedsiębiorczości, - rozwijanie profesjonalnego systemu szkolnictwa zawodowego, - rozwój kształcenia praktycznego, - stawianie na nowe zawody i specjalności, - skonsolidowanie działań instytucjonalnych, - rozwijanie innowacyjności i postaw przedsiębiorczych, - rozwój świadomości i otwartości młodych ludzi, - dopasowana koncepcja rozwoju edukacji i dokształcania do wymagań rynku pracy, - doświadczenie szkoły w kształceniu ustawicznym, - poprawa infrastruktury edukacyjnej szkoły.

SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Niska mobilność zawodowa i przestrzenna, - słabe przygotowanie praktyczne absolwentów, - niska aktywność osób poszukujących pracy, - brak umiejętności rozpoznawania potrzeb ludzi, - struktura szkolnictwa średniego wpływająca na rzeczywisty brak wykształconych pracowników zwłaszcza specjalistów o wykształceniu technicznym, - niedoinwestowanie edukacji zawodowej z poziomu budżetu państwa, - utrudniony dostęp młodzieży z terenów wiejskich do oferty edukacyjnej, - zbyt powolne dostosowywanie się systemu edukacji do oczekiwań pracodawców, - brak współpracy między samorządami terytorialnymi, przedsiębiorcami a ośrodkami edukacyjnymi w celu zaspokojenia potrzeb rynku pracy, - zbyt wolne tempo wprowadzania przyszłościowych technologii w obiektach edukacyjnych, - przestarzała baza i niska elastyczność szkolnictwa zawodowego, - brak określonych zawodów na rynku pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Słabości infrastrukturalne (komunikacja, sieć drogowa), - brak strategii wspólnych działań pracodawców, samorządów i instytucji edukacyjnych, - niechęć i opór przed zmianą kwalifikacji, - deficytowa liczba miejsc w zakładach pracy do realizacji staży i praktyk zawodowych, - wysokie koszty pracy, - niestabilność przepisów prawa w zakresie prawa pracy i rozwoju przedsiębiorczości, - brak analiz potrzeb i zmian na rynku pracy, - brak udziału sektora prywatnego w działaniach ukierunkowanych na zdobywanie kwalifikacji i wiedzy, - niechęć do podejmowania niektórych zawodów.

Analiza SWOT
Współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących
z nauczycielami przedmiotów zawodowych
Wykorzystywanie wiedzy merytorycznej i pedagogicznej w kształtowaniu umiejętności
i postaw uczniów szkół zawodowych

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> – Zwracanie uwagi na gramatykę i ortografię w zeszytach przedmiotów zawodowych, – wykorzystywanie nazewnictwa anglosaskiego w nauce przedmiotów zawodowych, – kształtowanie prawidłowej kultury technicznej uczniów, – korelacja treści programowych między przedmiotami ogólnokształcącymi i zawodowymi, – łączenie teorii z praktyką, – dobrze przygotowana kadra pedagogiczna, – proces ciągłego dokształcania się nauczycieli, – wprowadzenie dzienników ucznia, – księgozbiór biblioteki dostosowany do potrzeb przedmiotów zawodowych, – wspólne organizowanie świąt państwowych i szkolnych, kształtowanie w świadomości uczniów właściwego stosunku do obowiązków, – właściwe relacje uczeń–nauczyciel, motywujące do podejmowania wysiłku w celu osiągnięcia założonych celów, – rozwijanie zainteresowań uczniów, – podejmowanie współpracy w zakresie innowacyjności i eksperymentów pedagogicznych, – wysoki poziom wykształcenia nauczycieli, – prezentacja efektów pracy zespołów przedmiotowych na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie umiejętności językowych uczniów, – zwiększenie współpracy pomiędzy uczniami, – wzrost kultury osobistej uczniów, – wprowadzenie nowych metod kształcenia, – spójność w działaniu metodyków przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych, – pozyskiwanie kadry uczącej na nowych kierunkach dostosowanych do potrzeb rynku pracy, – stworzenie systemu prawidłowego przepływu informacji, – doskonalenie metod nauczania i oceniania, – polepszenie wyników egzaminów maturalnych i zawodowych, – poprawa jakości funkcjonowania szkoły, – podnoszenie jakości własnej pracy poprzez współpracę nauczycieli i refleksje nad praktyką dydaktyczną, – przygotowanie uczniów do kontynuacji nauki, – rozwój wzajemnej współpracy w zakresie tworzenia i zapewnienia działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, – umożliwienie uczniom podnoszenia kwalifikacji zawodowych, – integracja międzyprzedmiotowa, – dobre wykorzystanie posiadanej przez nauczycieli wiedzy.

SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – Brak wypracowanego systemu przekazywania informacji pomiędzy zespołami przedmiotowymi, – odbywanie zajęć indywidualnych, kosztem zajęć dydaktycznych, – lansowanie swojego przedmiotu kosztem innych, – brak czasu na kształtowanie autorytetu pedagoga, – zbyt małe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w codziennym funkcjonowaniu uczniów, – brak wzajemnego zainteresowania nauczycieli specyfiką nauczania innych przedmiotów, – bierność niektórych nauczycieli i brak zaangażowania w pracę zespołów mieszanych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zbyt duża ilość informacji do realizacji, – mała stabilność kadry nauczycielskiej, – niższa frekwencja uczniów na zajęciach edukacyjnych, – obniżenie wyników w nauce, – częste wprowadzanie zmian w przepisach i wymaganiach dotyczących danego zawodu, – „strata czasu” na podwójną realizację niektórych zagadnień, – brak zaangażowania i chęci wspólnego pokonywania trudności, – niezauważanie powstających problemów lub nierozwiązywalnie ich na bieżąco.

Analiza SWOT

**Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów szkoły
Pobudzenie aspiracji edukacyjnych i zainteresowań uczniów, rozwijanie umiejętności kluczowych
oraz przygotowanie młodzieży do kontynuowania nauki i funkcjonowania na rynku pracy**

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie analizy efektów kształcenia, - utrzymywanie kontaktów z absolwentami, - zachęcanie uczniów do podejmowania dalszej nauki, - rozwijanie wśród uczniów zainteresowani nauką, - organizowanie wyjazdów pokazowych do placówek uniwersyteckich, - udział uczniów w targach i pokazach prezentujących nowoczesne rozwiązania technologiczne, - opieka nauczycielska nad uczniami mniej uzdolnionymi, - rozwijanie zainteresowań młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość uzyskania pracy bezpośrednio po ukończeniu szkoły, - kształcenie w nowych zawodach i kształtowanie nowych kwalifikacji, - zachęcanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, - promowanie wśród uczniów potrzeby rozwoju osobistego, aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym, - ukierunkowanie młodzieży na potrzeby rynku pracy, - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami społeczeństwa informacyjnego, - organizowanie spotkań z absolwentami w celu kształtowania wśród uczniów potrzeby kontynuacji nauki, - kształtowanie wśród uczniów postaw obywatelskich.

SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Zbyt mała liczba absolwentów kształcących się na renomowanych uczelniach, - trudności z przystosowaniem do pracy zespołowej, - mała ilość rodziców zaangażowanych w życie szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozostawienie absolwentów po niezdanym egzaminie zawodowym bez pomocy dydaktycznej, - porzucenie rozpoczętych działań ze względu na odgraniczone finansowanie, - brak zainteresowani rodziców rozwojem osobistym uczniów.

Analiza SWOT
Kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania kompetencji kluczowych
Umiejętność dostosowywania programów do zmieniających się
uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> – Bieżące śledzenie rynku pracy i zmian w środowisku lokalnym, – obserwacja i wykorzystanie tendencji rozwojowych do dostosowywania programów nauczania, – stałe doskonalenie zawodowe nauczycieli, – dobrze przygotowana kadra pedagogiczna, – wprowadzanie nowych metod kształcenia, – wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami w zakresie dostosowywania programów nauczania do potrzeb rynku pracy, – wykorzystanie metod projektowych w procesie kształcenia, – oferowanie nowoczesnych i atrakcyjnych kierunków kształcenia, – prowadzenie zajęć praktycznych na terenie szkoły, – realizacja programu OK i przystąpienie do zdobywania tytułu szkoły uczącej się, – wyposażenie pracowni i praca nauczycieli w nowoczesnych warunkach technicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Dodatkowe szkolenia i kursy rozwijające dodatkowe umiejętności przyszłych absolwentów, – promocja szkoły w środowisku, jako szkoły dającej szansę zdobycia kwalifikacji zawodowych zwiększających możliwości zatrudnienia, – pozyskiwanie kadry kształcącej na nowych kierunkach kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy, – rozwój szkolnego centrum informacji, – wzrost roli wymiany doświadczeń pomiędzy nauczycielami, – wzbogacanie warsztatu przez nauczycieli, – wprowadzenie nowych kierunków nauczania do oferty edukacyjnej szkoły, – rozwój postaw kreatywnych wśród uczniów, – upowszechnianie kształcenia na odległość (wyrównywanie szans edukacyjnych), – korzystanie z doświadczeń innych szkół w Polsce i za granicą.

SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – Niski stopień wykorzystania nowoczesnych technologii i pokazów na lekcjach oraz w programach nauczania, – brak przepływu informacji na temat nowoczesnych technik nauczania pomiędzy zespołami przedmiotowymi, – brak wystarczającej bazy do kształcenia praktycznego, – trudności w nawiązywaniu współpracy z zakładami przystosowanymi do kształcenia praktycznego, – brak dobrze rozwiniętego doradztwa zawodowego, – brak współpracy rodziców ze szkołą w ramach wspierania uczniów w realizacji drogi zawodowej, – brak pozytywnego nastawienia wszystkich nauczycieli do dużych i innowacyjnych zmian. 	<ul style="list-style-type: none"> – Słabe wykorzystanie posiadanych informacji, – słaby nabór do klas pierwszych, – wysokie koszty kształcenia praktycznego, – duża konkurencja pomiędzy szkołami, – niższe wyniki nauczania, – nienadążanie za postępem technicznym, – niestabilna sytuacja na rynku pracy, – brak urozmaiconego rynku pracy, – pogarszająca się sytuacja finansowa, – konkurencyjne szkoły w powiatach ościennych, proponujące te same kierunki kształcenia.

Analiza SWOT
Charakterystyka uczniów
Znajomość wymagań, potrzeb i prognoz rynku pracy

SILNE STRONY	SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - Tworzenie nowych rozwojowych kierunków nauczania, - zainteresowanie absolwentów szkół gimnazjalnych proponowanymi kierunkami nauczania, - ukierunkowywanie u uczniów postaw nastawionych na poszukiwanie odpowiedniej do posiadanych kwalifikacji pracy, - otwartość szkoły na potrzeby pozalekcyjne młodzieży i środowiska, - nauczanie języków obcych ukierunkowane na potrzeby rynku pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie umiejętności niezbędnych w społeczeństwie wiedzy i technologii, - utrwalanie zdolności uczenia się, - tworzenie otwartego środowiska edukacyjnego, - zwiększenie rekrutacji w dziedzinach nauk ścisłych i technicznych, - uatrakcyjnienie procesu kształcenia, - wzmocnienie powiązań ze światem pracy, działalnością badawczą i społeczeństwem, - rozwijanie przedsiębiorczości, - rozwijanie mobilności i wymiany.

SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Występujący u uczniów brak umiejętności czytania ze zrozumieniem, - strata czasu na wyrównywanie braków ze szkoły podstawowej i gimnazjum, - niewielkie zainteresowanie uczniów podjęciem ciekawej pracy, - niewielkie zainteresowanie uczniów procesami zachodzącymi na rynku pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Niski poziom wiary we własne umiejętności, - brak przekonania o własnej wartości wśród uczniów, - małe zainteresowanie uczniów zajęciami pozalekcyjnymi, - spadek zainteresowania młodzieży nauką.